

140. ▶ PATKÓ KÁROLY (1895-1941)

Akt tükör előtt (Fürdő után), 1924

Olaj, vászon, 68,5x56 cm
Jelezve balra lent: Patkó 1924

Kezdő ár: 5 000 000 Ft / 16 393 EUR
Becsérték: 8 000 000 – 12 000 000 Ft
Estimated value: 26 230 – 39 344 EUR

KIÁLLÍTVA:

▶ Aba-Novák Vilmos, Feszty Masa és Patkó Károly festőművészek kiállítása.
Ernst Múzeum, Budapest, 1924. október, katalógus: 49.tétel (Fürdő után címmel)

REPRODUKÁLVA:

▶ Modern Magyar Festészet 1919-1964. Kieselbach Galéria, Budapest, 2004. katalógus: 240.

VELENCEI MŰVÉSZEK

Az első világháború után megjelenő művészek csoportja, a Szőnyi István nevével fémjelzett Szőnyi-kör – Aba-Novák Vilmos, Patkó Károly, Korb Erzsébet – tagjainak festészete szorosan kapcsolódik az antik szobrászatot is alapul vevő itáliai reneszánsz művészetéhez. Pályatársai közül Patkó kötődött legjobban a klasszikus művészethez, az 1920-as évekbeli alkotásain jól látható, hogy tudatosan használta az itáliai nagymesterek kompozíciós elveit, valamint formai megoldásait. 1923-ban Gyümölcszedők című képével elnyerte a Szinyei Merse Pál Társaság ösztöndíját, amellyel Olaszországba utazott, így lehetősége nyílt a helyszínen tanulmányozni az antik és a reneszánsz művészetet. Ekkor készült festményein különösen a velencei művészek, Giovanni Bellini és Tiziano bibliai-mitológiai témájú kompozícióinak inspirációja érzékelhető.

AKTOK

„Hasznosnak bizonyult a rézkarcoló nemzedék – ahogy a korszak publicisztikája összefoglalóan nevezte őket- tökéletes rajzbeli tudása, amely stabil alapot teremtett festészeti munkásságukhoz is. A tömeghatás, a csoportfűzés, a fény-árnyék kezelés magas szintű elsajátítása festményeik alapértékévé vált, s fekete-fehér grafikáik éppúgy festői hatásokat közvetítenek, mint gazdag színvilágú festményeik” – írja Szűcs György a húszas évek művészetéről.¹

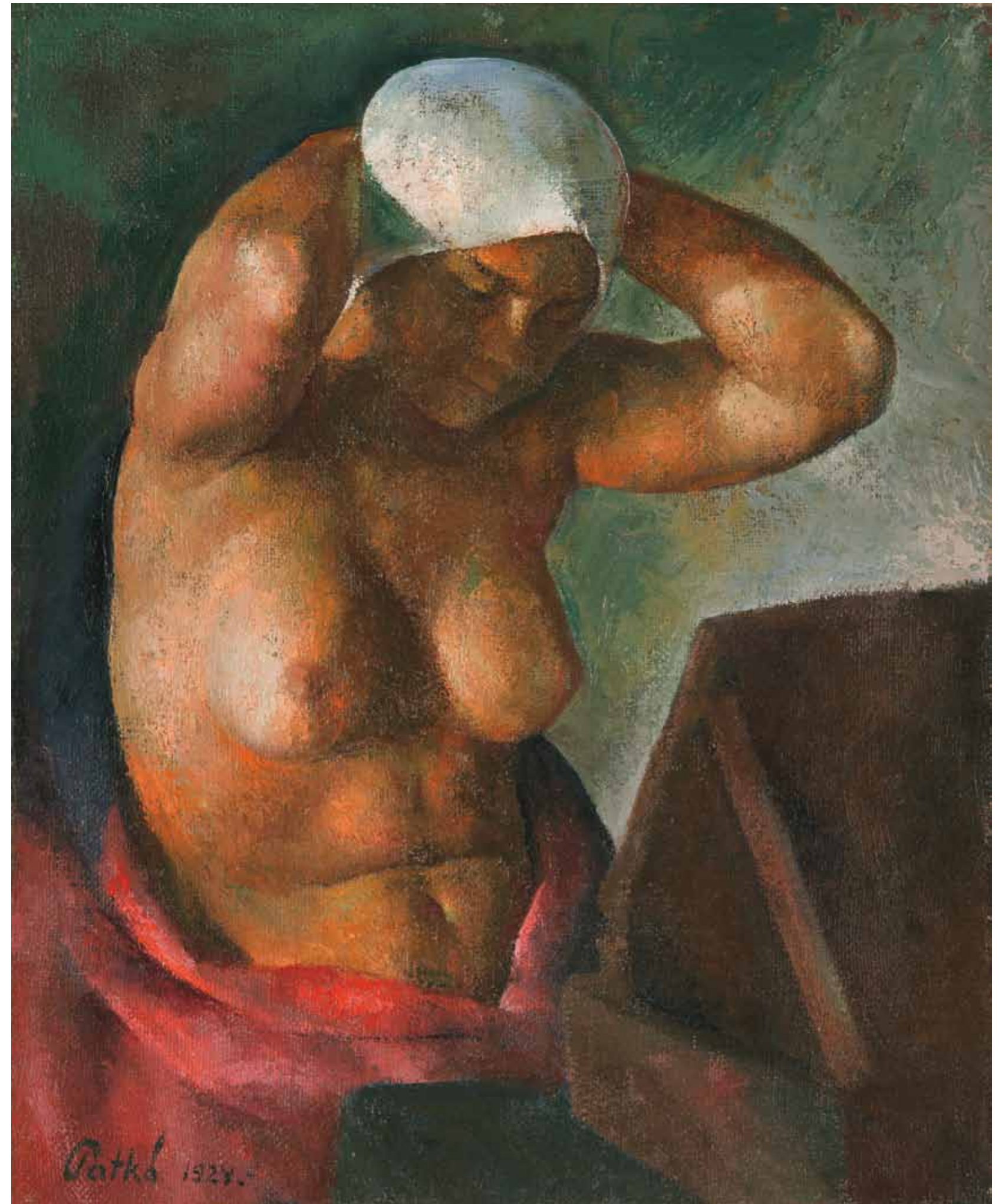
Festészetüket főként a monumentális méretű aktkompozíciók, lírai hangvételű önarcképek, valamint a tájábrázolások jellemzik. „Magyarországon jól körülírható a húszas évek újklasszicizmusa, mely elsősorban a mitológiai – bibliai-mitológiai témákhoz nyúl ugyan, kedveli a tájba helyezett aktábrázolásokat, az ideális formák és alakzatok kiegyensúlyozott komponálását, de megőrzi a kifejezés hőfokát.”²

TŰZPIROS DRAPÉRIA

Patkó életművén belül külön csoportot alkotnak azok az enteriőrben ábrázolt jelenetek, amelyeken az alakok ruhátlanságára hétköznapi magyarázat kínálkozik: a női modelleket fürdés előtt vagy után láthatjuk.³ A toilette, avagy a fürdés után szépítkező nők a reneszánsz óta népszerű téma a nemzetközi festészetben, a most aukcióra kerülő festmény közvetlen hasonlóságot mutat például Bellini: *Hölgy tükörrel* című művével. Hasonló témát dolgoz fel Veronese *Vénusza*, mely akárcsak Patkó festménye, szintén a zöld és a piros kontrasztjára épül. Patkó különösen kedvelte a modell testét körülölelő, tűzpiros drapériát: ugyanezt a dús anyagot fedezhetjük fel a korszak több aktkompozícióján is.

Kelen Anna

1 Szűcs György: Távol Arkádiától. Neoklasszicizmus a húszas években. In: Modern Magyar Festészet, 2004. 17.
2 U.o.
3 Arkádia tájain. Szőnyi István és köre 1918-1928. Szerk: Zwicli András. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2001. 123.

1. Giovanni Bellini: Hölgy tükör előtt, 1515
Kunsthistorisches Museum, Bécs
2. Paolo Veronese: Vénusz tükör előtt, 1580 körül
Joslyn Art Museum, Nebraska
3. Szőnyi István: Akt vörös drapéria előtt (Fürdő után), 1919
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest